

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO ALTO DE MONTOUTO, NOS CONCELLOS DA CAÑIZA E COVELO (PONTEVEDRA), PROMOVIDO POR ALTO DE MONTOUTO, S.L. (CLAVE: 2020/0044).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base as súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e, de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, establece no seu artigo 7.1.d) que os proxectos incluídos no apartado 2 do artigo 7 serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental ordinaria cando así o solicite o promotor.

Entre os proxectos do dito apartado 2 figuran os comprendidos no anexo II da lei, que no seu grupo 4.g) recolle os parques eólicos non incluídos no anexo I, agás aqueles destinados ao autoconsumo que non excedan os 100 kW. Este sería o caso da actuación pretendida, dado que non se atopa entre os supostos de parques eólicos do anexo I e polo tanto sería obxecto dunha avaliación de impacto ambiental simplificada.

Porén, o promotor solicita o sometemento do proxecto a avaliación de impacto ambiental ordinaria con base no referido artigo 7.1.d) da Lei 21/2013.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA) de acordo co disposto no artigo 41 da dita lei.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Alto de Montouto, S.L. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental (*Estudio de impacto ambiental. Parque eólico Alto de Montouto. Mayo 2020*, asinado o 08.05.2020 e o 22.06.2020), o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 21 MW de potencia total nos concellos da Cañiza e Covelo (Pontevedra), composto por 5 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aerogeradores: 5
- Modelo previsto: Vestas V136
- Potencia nominal unitaria: 4,2 MW
- Potencia total instalada: 21 MW
- Altura de buxa: 112 m
- Diámetro de rotor: 136 m
- Orzamento (execución material): 13.415.276 €

De cara á evacuación da enerxía producida no parque instálase un centro de seccionamento e medida situado xunto ao aerogenerador 1. Dende o centro de seccionamento e medida a enerxía dirixirase, mediante unha liña de evacuación subterránea 30 kV, cara a futura subestación do parque eólico Alto da Telleira (obxecto dun proxecto independente e en tramitación), dende a que conectará coa subestación Fontefría 220 kV proxectada por Rede Eléctrica de España, mediante unha LAT 220 kV (obxecto doutro proxecto).

A subestación do parque eólico Alto da Telleira terá carácter de subestación colectora.

A obra civil inclúe a afección a uns 27.064 m² de superficie pola construción ou acondicionamento de vieiros de acceso e servizo ás instalacións. A sección tipo dos vieiros terá unha anchura mínima de 6 m e contará con cunetas e drenaxes transversais, para a evacuación da auga procedente das precipitacións. Así mesmo, escavaranse uns 14.628 m² de gabias para soterrar o cableado de media tensión e de comunicacións, que conectará os aerogeradores co centro de seccionamento e medida, así como este coa subestación do parque eólico Alto da Telleira.

Nas inmediacións de cada aerogenerador instálase unha plataforma horizontal co obxecto de asegurar a estabilidade durante a montaxe das torres dos mesmos. As plataformas terán unha dimensión, de 1.200 m² no caso de plataformas ao final do vieiro e de 1.000 m², no caso de estar a área paralela ao vieiro.

Está prevista a existencia dunha ou varias zonas de ocupación temporal, destinadas á descarga, amoreamento e preparación dos materiais, así como a localización de casetas de obra e servizos.

O prazo estimado de execución do proxecto é de 6 meses.

Como consecuencia da tramitación ambiental practicada producíronse no proxecto os seguintes cambios:

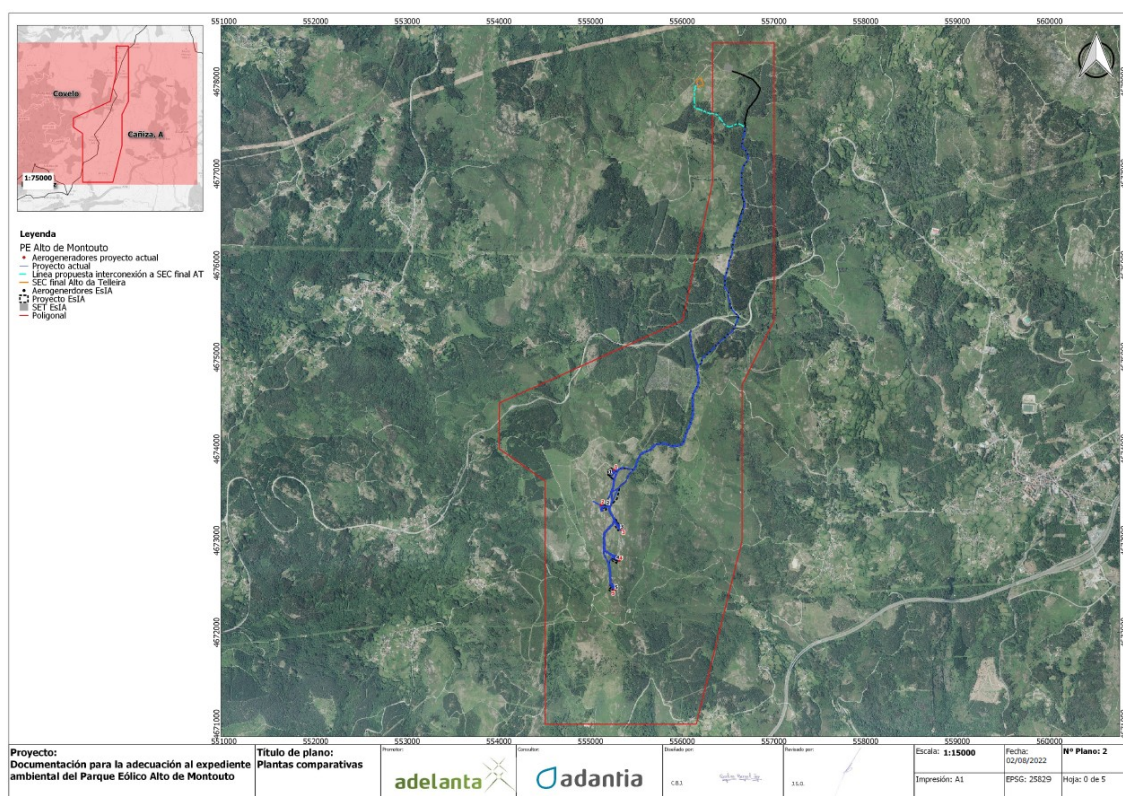
- Modifícase a traza do vieiro V-2.
- Nova posición do aerogenerador 1 (a uns 83 m ao NE da posición orixinal). Elimínase a área de amoreamento dos tramos da torre, sendo substituída por unha execución *"just in time"*, que obriga á montaxe de compoñentes inmediato a súa recepción, sen amoreamento dos mesmos.
- Nova posición do aerogenerador 2 (a uns 57 m ao NO da posición orixinal). Elimínase as áreas para amoreamento de pas e dos tramos da torre, sendo substituída por unha execución *"just in time"*, que obriga á montaxe de compoñentes inmediato a súa recepción, sen amoreamento dos mesmos. O novo vieiro de acceso proxectase sobre o camiño existente na contorna dos bens.

- O cambio de posición dos aeróxeradores 1 e 2, fai necesaria a modificación da localización do centro de seccionamento uns metros cara o norte.
- Modificación do trazado da gabiá de cableado que se dirixe á subestación Alto da Telleira, consistente no desprazamento ao leste, de modo que a gabiá discorra sobre o camiño existente.
- Elimínase a área de amoreamento da torre e readaptase a área de amoreamento de pas do aeróxerador 5.

O promotor, durante o trámite ambiental, aclara que a localización da subestación Alto da Telleira (obxecto dun proxecto independente e en tramitación), onde se evacúa a enerxía dende o centro de seccionamento do parque eólico, modifícase respecto da estipulada no EsIA (maio 2020), e que no caso de autorizarse dita localización deberá modificarse o tramo final da liña de interconexión 30 kV con dita subestación, tramo que será coincidente co trazado de gabiá de cableado do parque eólico Alto da Telleira. No mesmo orde, informa da modificación da altura de buxa dos aeroxeradores pasando de 112 m a 105 m, mantendo o mesmo modelo de aeroxerador. Ao modificar a altura de buxa ve necesario reaxustar as plataformas e zonas de amoreamento de pas e torres.

Inclúese a continuación un plano do parque eólico:

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

A área onde se pretende instalar o parque eólico atópase no cordal montañoso A Fontefría. A vexetación dominante so as matogueiras sobre as que destacan os afloramentos rochosos de granito. As masas arbóreas presentes na contorna están compostas por especies forestais de repoboación, principalmente piñeiros. Nas valgadas que descenden dende os cumios aplanados, aparecen pequenos regatos discurrendo entre masas de vexetación autóctona, en ocasións conformando bosques de ribeira. As principais vías de comunicación da contorna son as estradas A-52, N-120, EP-5102, EP-5002 e EP-5101.

A nivel hidrolóxico, a área de actuación pertence ao ámbito competencial da Confederación Hidrográfica do Miño-Sil, sistema de explotación Miño-Baixo. Dentro da poligonal do parque eólico localízanse as seguintes canles fluviais segundo o EsIA: río de Portapiñeiros, Barranca de Moure, sen nome (río de Portapiñeiros), Coto de Galos, sen nome (Coto de Galos), regato do Barreiro, río Refusio ou de Coveliño e tributarios do mesmo, río Xabriña e tributarios do mesmo, tributario do regato do Barreiro, regato do Porto do Chan e regato das Bouzas.

Segundo a documentación achegada polo promotor, a vexetación na área onde se proxecta o parque eólico corresponde principalmente á propia dun mosaico agropecuario e a plantacións forestais (*Pinus pinaster*, *P. Sylvestris*, *P. Radiata* e *Eucalyptus globulus*). Existen tamén carballeiras localizadas en áreas de difícil acceso ou elevada pendente. É común tamén a matogueira formada por *Ulex europaeus*, *U. minor*, *Genista tridentata*, *Erica cinerea*, *E. umbellata*, *Calluna vulgaris* e *Daboecia cantabrica*. O bosque autóctono aparece asociado ás ribeiras dos cursos fluviais. Nos rochedos aparece unha vexetación composta por *Sedum anglicum*, *S. hirsutum*, *S. Brevifolium* e *Umbilicus rupestris*. Destacar, que na documentación achegada sinálase que é probable a presenza local en áreas húmidas de *Narcissus cyclamineus*.

En canto a hábitats naturais, segundo o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, de acordo co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España (2005), na zona de actuación localízanse teselas onde se identificaron os hábitats de interese comunitario 4030 Uceiras secas europeas e 4090 Brezales oromediterráneos endémicos con aliaga. Informa tamén que, segundo a informacións do EsIA e os seus anexos, identificáronse na poligonal os hábitats de interese comunitario 3260 Ríos de pisos de planicie a montano con vexetación de *Ranunculus fluitantis* e de *Callitriche* – *Batrachion*, 4030 Queirogais secos europeos, 4090 Queirogais oromediterráneos endémicos con toxo, 6510 Prados pobres de sega de baixa altitude, 7150 Depresións en substratos turbosos de *Rhynchosporium*, 8220 Pendentes rochosas silíceas con vexetación casmofítica, 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira do *Sedo* – *Scleranthion* ou do *Sedo albi* – *Veronicion dillenii* e 9230 Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica* e os hábitats de interese prioritario 91EO* Bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior*.

Respecto de especies de fauna protexida, ameazada ou de interese, dita dirección xeral sinala que a presenza potencial no ámbito de actuación do proxecto corresponde á incluída na cuadrícula 29TNG57 (UTM 10x10 km), do Inventario Español de Especies Terrestres. Dentro

das especies incluídas atópanse especies recollidas no CGEA, 9 coa categoría de vulnerable (entre as que se atopan as aves *Circus cyaneus*, *Circus pygargus* e *Scolopax rusticola*, o invertebrado *Geomalacus maculosus*, os anfibios *Chioglossa lusitanica* e *Rana iberica* e os mamíferos *Galemys pyrenaicus*, *Rhinolophus ferrumequinum* e *Myotis myotis*) e 3 en perigo de extinción (entre as que se atopan as aves *Milvus milvus*, *Gallinago gallinago* e *Vanellus vanellus*).

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural, sinala que cando se producen fluxos migratorios invernais destacables, é habitual a presenza de *Vanellus vanellus* dentro da poligonal de estudo e de que as aves rapaces diurnas *Falco tinnunculus*, *Falco subbuteo*, *Falco columbarius*, *Circus cyaneus* e *Falco peregrinus* están presentes na poligonal. Destaca tamén a presenza na poligonal de estudo, dende o ano 2016, de exemplares de *Aquila chrysaetos* procedentes do Plan de reintroducción da águia Real no parque natural da Serra da Baixa Limia – Serra do Xurés. Dita presenza, aínda que non é continua no tempo, si se pode considerar como xa habitual durante estes últimos cinco anos.

Dita dirección xeral engade as seguintes aves, localizadas e identificadas, de xeito habitual, na poligonal do parque: *Athene noctua*, *Tyto alba*, *Strix aluco*, *Bubo bubo*, *Asio otu*, *Loxia curvirostra* (colonia nidificante e sedentaria asentada dentro da poligonal, sendo unha situación peculiar para estas latitudes), *Alauda arvensis*, *Oenanthe oenanthe*, *Sylvia atricapilla*, *Anthus trivialis*, *Passer domesticus*, *Aegithalos caudatus*, *Serinus serinus*, *Phylloscopus collybita*, *Dendrocopos major*, *Streptopelia turtur*, *Phoenicurus ochruros*, *Caprimulgus europaeus*, *Pyrrhula pyrrhula*, *Hirundo rustica*, *Delichon urbicum* e *Apus apus*.

Entre a avifauna detectada nos traballos de campo efectuados polo promotor detéctanse as especies: *Buteo buteo*, *Circaetus gallicus*, *Hieraaetus pennatus*, *Pernis apivorus*, *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Milvus migrans*, *Gyps fulvus*, *Aegypius monachus* e *Circus pygargus* (especie ameazada recollida no CGEA). En canto aos quirópteros, identifícanse varias especies, entre as que se atopan *Pipistrellus pipistrellus*, *Nyctalus leisleri* e *Rhinolophus hipposideros*.

No que atinxe a espazos protexidos e outras zonas ou elementos de interese ambiental, destacar que o proxecto inclúese dentro das áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de setembro de 2018, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, e está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación do galápagos europeo (*Emys orbicularis* L.), nunha área tipificada como de distribución potencial.

No que respecta á paisaxe, o ámbito do proxecto sitúase na comarca paisaxística O Condado – A Paradanta. O Catálogo das paisaxes de Galicia identifica, nun radio de 5 km, a área de especial interese paisaxístico (AEIP) Río Deva. No que se refire aos miradoiros, sitúanse próximos o Mirador da Piedade, a uns 1,8 km ao sur, o Mirador de Fontefría, a uns 2,3 km ao norte, e en dirección suroeste o de Coto da Vella, a uns 3,6 km. En canto as rutas de sendeirismo, aproximadamente a uns 1,4 km ao oeste discorre o PR-G 119 Ruta do Xabriña e a 2 km en dirección sur localízase o PR-G 165 Sendeiro das Fragas e Levadas do Calvo e Deva.

En canto ao patrimonio cultural, no ámbito de estudo identifícanse os seguintes bens de patrimonio cultural que poden verse afectados polo proxecto: Mámoa 1 do Alto de Montouto, Mámoa do Alto de Fontefría 4, Mámoa do Alto de Fontefría 5, Mámoa do Alto de Fontefría 6,

Mámoa do Alto de Fontefría 10, Mámoa 2 do Alto de Montouto, Túmulo 14 de Fontefría, Petróglypho do Coto Grande, Mámoa 3 do Alto de Montouto, Mámoa de Fontefría, Mámoa do Alto de Fontefría 11, Mámoa do Alto de Fontefría 3, Mámoa do Alto de Fontefría 1, Mámoa do Alto de Fontefría 7, Mámoa do Alto de Fontefría 12, Refuxio de Alto da Canda, Túmulo 2 de Coto das Xabriñas, Túmulo 3 de Coto das Xabriñas, Mámoa 13 de Fontefría, Mámoa do Alto de Fontefría 2, Castro de Coto de Galos, Mámoa de Corzós / Mámoa 1 de Coto Xabriñas, Cruces do Alto de Montouto e un posible Túmulo de Picouto.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

Segundo a documentación achegada, Adelanta Corporación, S.A. solicitou, o 26.10.2017, autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial para o parque eólico Alto de Montouto. Logo do anterior, o 22.10.2019 o promotor presentou unha solicitude de modificación substancial do proxecto ante a entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas, ao abeiro da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, achegando a correspondente documentación técnica.

Con data 28.01.2020 autorizouse pola Dirección Xeral de Enerxía e Minas o cambio de titularidade do parque eólico Alto de Montouto de Adelanta Corporación, S.A. a favor de Alto de Montouto, S.L.

O 07.02.2020, a antedita dirección xeral, comunicou ao promotor o cumprimento dos requisitos establecidos no artigo 31 da Lei 8/2009, do 22 de decembro.

En canto ao trámite ambiental e como xa se sinalou, o proxecto sométese a avaliación de impacto ambiental (AIA) ordinaria conforme á Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

O 03.03.2020 a Dirección Xeral de Enerxía e Minas remitiu á entón Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio un oficio no que solicita que o órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe sobre o estudo de impacto ambiental (EsIA) segundo o disposto no artigo 33.4 da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental. Achegan para iso, xunto coa solicitude de modificación substancial do promotor, o EsIA (outubro 2019) e o proxecto de execución (xullo 2019).

Da solicitude e documentación achegadas despréndese que, atendendo ao carácter potestativo da solicitude de elaboración do documento de alcance do EsIA segundo o artigo 33.2 da Lei 21/2013, o promotor do proxecto optou por prescindir deste trámite.

O 27.03.2020 a entón Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, como órgano ambiental, remitiulle ao órgano substantivo a información solicitada e indicoulle unha serie de aspectos a ter en conta na tramitación de AIA ordinaria (información pública e consultas sobre o EsIA) e sobre o contido do expediente que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental para continuar coa tramitación de cara a formular a DIA.

Mediante resolución do 08.10.2020, da entón Xefatura Territorial da Vicepresidencia Segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación de Pontevedra (publicado no DOG núm. 213,

do 22.10.2020), someteuse a información pública a o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o estudo de impacto ambiental.

O 31.03.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia.

Xa iniciada a revisión e a análise técnica do expediente recibido, considerouse necesario completalo con informe complementario da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, addenda coa valoración ambiental dos cambios no proxecto como resultado da tramitación ambiental, rectificación do bosqueiro do proxecto, escrito/s e xustificante/s de presentación da documentación sometida a información pública.

Como contestación ao requirimento anterior, o 19.09.2022 e o 19.10.2022 recíbese a través da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais o documento *Adenda de valoración ambiental comparativa de las modificaciones del parque eólico Alto de Montouto y valoración ambiental. Julio 2022* (con data de sinatura dixital do 02.08.2022 e 03.08.2022).

Con data 19.12.2022 solicítase caracterización dos efectos sinérxicos á Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en resposta dita dirección xeral emite informe o 20.12.2022.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EIA) e as súas addendas, o documento técnico do proxecto de execución, os anuncios e certificados de exposición pública, a alegación ambiental e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EIA ou documentación complementaria de ser o caso.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:

- A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural comeza informando dos antecedentes e feitos e da lexislación a considerar, para posteriormente, realizar unha análise da documentación remitida, onde destaca o seguinte:

- Na documentación achegada considerase o impacto sobre a Mámoa 1 do Alto do Montouto como severo (e non crítico) debido a que a obra non se vai a executar tal e como está exposta no proxecto, existindo o compromiso de modificar o acondicionamento da pista de forma que non cause unha afección directa.
- Nos seus arquivos identificouse un posible Túmulo de Picouto. Este ben estaría afectado por o acondicionamento dunha pista existente e por unha gabiá de cableado.
- O aeroxerador 2 localízase dentro do contorno de protección dos bens Mámoas 1, 2 e 3 do Alto do Montouto.
- Un elemento significativo son as tres cruces a modo de calvario situadas nun afloramento granítico, nun dos puntos máis altos. Tamén nesa zona, localízase o miradoiro do Alto de Montouto. Estímase que os aeroxeradores, en especial o

aeroxerador 1, situados na parte alta do monte alteran coa súa presenza esa zona da paisaxe con importante connotación cultural.

Finalmente, de cara a garantir a correcta protección e conservación dos bens do Patrimonio Cultural, considera necesario o seguinte:

- Comprobar a RE36009001 Túmulo de Picouto, para confirmar a existencia do ben arqueolóxico. De confirmarse a presenza do túmulo avaliarase o impacto das obras sobre o mesmo e estableceranse as medidas correctoras oportunas.
- Modificar a traza do viario deseñado sobre pista a acondicionar que afecta ao ben Mámoa 1 do Alto do Montouto, de maneira que non ocasione afección ao túmulo e quede o máis afastada posible deste.
- Eliminar o aeroxerador 1 ou buscarlle outro emprazamento cara ao sur, onde se atopan o resto dos aeroxeradores.
- Retranquear o aeroxerador 2 de modo que quede fora do contorno de protección dos bens Mámoas 1, 2 e 3 do Alto do Montouto, no seu desprazamento non poderá achegarse máis ás cruces do Alto de Montouto. A nova posición deberá ser avaliada.

Como resposta a ditas consideracións o promotor achega un escrito e o documento denominado *Avaliación do impacto arqueolóxico do parque eólico Alto de Montouto, Covelo e A Cañiza, Pontevedra. Anexo*, no que, entre outras, responde ao indicado no informe anterior e sinala unha serie de cambios no proxecto, sendo estes unha nova traza para o vieiro V2 que afecta ao ben Mámoa 1 do Alto do Montouto, cambio de situación do aeroxerador 1 (83 m ao NE da posición orixinal) e cambio de situación do aeroxerador 2 (57 m ao NO da posición orixinal).

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un novo informe no que tras sinalar as modificacións realizadas polo promotor no proxecto debido ao anterior informe, informa de xeito favorable e establece as seguintes condicións.

- Realizarase o balizado estable de todos os bens do patrimonio cultural sobre os que o proxecto teña impacto severo, moderado e compatible.
- Os elementos incluídos no catálogo e as súas áreas de protección deberán plasmarse na cartografía da obra a unha escala representativa.
- Considéranse axeitadas as propostas de restitución da Mámoa 1 do Alto do Montouto e de sinalización divulgativa, se ben estas intervencións deberán ser obxecto dun proxecto diferente de acondicionamento, conservación e consolidación de xacementos arqueolóxicos.
- Os traballos de construción do parque eólico e a súa liña de evacuación realizaranse baixo control e seguimento arqueolóxico; a tal fin, e previo ao inicio dos mesmos, deberá presentarse un proxecto arqueolóxico.
- De confirmarse a presenza do Túmulo de Picouto, o Concello da Cañiza deberá incluír o novo elemento identificado no catálogo de bens culturais da súa normativa urbanística e definir e cartografiar os seus contornos de protección na planimetría de ordenación.
- Como medida xenérica, nas áreas de protección dos bens do patrimonio cultural, non se poderá realizar ningún tipo de obras relacionadas co proxecto, non previstas na documentación.

- Calquera modificación do proxecto terá que ser informada pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- Finalizadas as obras certificarase o estado dos elementos incluídos no patrimonio cultural.
- A totalidade das obras que comporten movementos ou remocións de terras deberán levar aparelladas o control e seguimento arqueolóxico.
- Os contornos de protección dos elementos catalogados do patrimonio cultural, deberán quedar libres tanto de obra nova relacionada co parque eólico e a liña de evacuación proxectada coma de zonas de amoreamento de materiais.

Lembra que as intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural tras expoñer os antecedentes administrativos, facer un resumo do proxecto e unha análise da documentación, realiza unha serie de observacións, entre ás que se atopan as seguintes:

- Se teñen inventariadas pola dirección xeral arredor de 15 ha do hábitat prioritario 7110* Turbeiras altas activas, dentro da poligonal, e no EslA non se relacionan especies directamente vinculadas cos hábitats de turbeira presentes na poligonal, tales como: *Sphagnum spp.*, *Drosera intermedia*, *Drosera rotundifolia*, *Eriophorum angustifolium*, *Caltha palustris*, *Erica tetralix*, *Erica ciliaris*, *Viola palustris*, *Carex spp.* Estas turbeiras localízanse na contorna da gabiá de interconexión, a cal discorre encostada a un camiño existente.
- A alta pluviosidade da zona pode xerar arrastres de sólidos en suspensión procedentes das obras, que poderían causar danos nas cabeceiras de cursos fluviais que drenan a espazos protexidos Rede Natura 2000 e nas zonas turbosas existentes.
- En relación ás campañas de observación de aves, as estacións de observación realizadas considéranse insuficientes.
- Os itinerarios de censo realizados resultan insuficientes para a obtención dun inventario real da fauna existente no ámbito do proxecto.
- Deberase incluír o seguimento das seguintes especies: *Aquila chrysaetos*, *Aegypius monachus*, *Bubo bubo*, *Circaetus gallicus*, *Pernis apivorus*, *Falco columbarius*, *Falco peregrinus*, *Milvus migrans*, *Gyps fulvus*, *Aegypius monachus*, *Lullula arborea*, *Sylvia undata*, *Lanius collurio*, *Caprimulgus europaeus*, *Pyrrhula pyrrhula* e *Loxia curvirostra*.
- Subliña a importancia da presenza de *Aegypius monachus* e *Gyps fulvus*, dado que se ten constatado que esta se produce de maneira habitual e constante dende o ano 2012 e dentro dos períodos anuais comprendidos entre os meses de abril ata finais de outubro, así como se teñen localizado impactos contra aeroxeradores de diferentes parques eólicos, situados nun radio de entre 13 e 29 km na contorna do ámbito do actual proxecto. Detectáronse tamén colisións doutras aves rapaces, tales como da especie *Circaetus gallicus*.
- Considera insuficiente a campaña de detección de morcegos que reflicta o estudo de impacto ambiental.

Conclúe que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, sempre e cando se garanta o

cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada e se teñan en conta as seguintes consideracións:

- Respecto ás turbeiras identificadas, o elemento mais próximo é a gabia de interconexión, que discorre por un camiño existente. Considérase que o impacto non será apreciable sempre que se abra polo lado oriental do camiño. Previamente ó inicio dos traballos, será comprobada a ausencia, na zona de construción da gabia de interconexión, de hábitats de turbeira.
- O EslA concretará os controis e as medidas para tomar para evitar os arrastres de terras procedentes das obras.
- Deberanse incorporar medidas adicionais para minimizar o impacto por colisión de aves e quirópteros. No programa de vixilancia ambiental deberase avaliar a efectividade das mesmas, así como incorporar as condicións mínimas no relativo ao control da mortalidade por colisión destas especies (anexo I do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural). No que se refire ás medidas adicionais, deberase atender ao seguinte:
 - Para os quirópteros:
 - Restrinxirase a rotación das pas das turbinas por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aeroxeradores permanecerán parados.
 - No plan de vixilancia ambiental informárase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados por este motivo.
 - En canto ás aves:
 - Deberanse implementar tecnoloxías para reducir o impacto por colisións (sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird® ou similar)), co fin de conseguir un seguimento das aves e mitigar a mortalidade mediante sons de alerta ou o paro das turbinas. O sistema deberá previr a colisión de *Accipiter gentilis*, *Aegypius monachus*, *Aquila chrysaetos*, *Buteo buteo*, *Circaetus gallicus*, *Circus cyaneus*, *Falco tinnunculus*, *Gyps fulvus*, *Hieraetus pennatus*, *Milvus migrans* e *Pernis apivorus*. Se, durante os traballos de vixilancia ambiental, se detectase un aumento da frecuencia doutras especies de rapaces, o sistema deberá ampliar o seu paraugas de protección a estas.
 - Como medida disuasoria pasiva, o pintado de aspas dos aeroxeradores. No plan de vixilancia ambiental medirase a mortalidade e comparárase coa mortalidade dos parques lindeiros (con aeroxeradores sen pintar).
- En relación ao lobo, no primeiro ano de funcionamento do parque eólico, débese remitir á Dirección Xeral de Patrimonio Natural un estudo sobre a presenza de lobos na área de influencia do proxecto, así como realizar unha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a poboación desta especie.

En contestación ao dito informe o promotor achega un escrito e unha serie de documentos, no que da resposta ao sinalado no informe anteriormente descrito; e propón o cambio do trazado da gabia mais próxima respecto das turbeiras, consistente no desprazamento ao leste, de modo que así discorra sobre o camiño existente.

Á vista do anterior, esa dirección xeral emite un segundo informe no que sinala, entre outras, que considera adecuado o cambio realizado para non afectar ao espazo das turbeiras e as medidas que garanten a minimización de impacto por colisión para quirópteros. Finalmente considera que algúns dos aspectos requiridos son satisfeitos, pero os demais aspectos non os valora como resoltos satisfactoriamente.

Posteriormente o promotor achega o documento *Memoria descriptiva de las actuaciones en el ámbito del Dominio Público Hidráulico del Parque Eólico Alto de Montouto. Mayo 2021* e un escrito no que sinala conformidade co sinalado no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Nun terceiro informe estima que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada e os informes efectuados pola dirección Xeral de Patrimonio Natural.

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un informe complementario aos anteriores sobre os efectos sinérxicos do proxecto, no que comeza con un resumo sobre a información aportada polo promotor no EsIA sobre efectos aditivos e/ou sinérxicos, para proceder a describir os aspectos que se tiveron en conta para realizar a análise e valoración dos ditos efectos.

Seguidamente informa de que na Área de Desenvolvemento Eólico sobre a que se pretende instalar o parque eólico Alto de Montouto xa existe un grupo de aerogeradores na parte sur correspondente aos parques eólicos As Neves, Montouto 2000, Paradanta e Arbo. Este novo parque sitúase a algo máis de 3 km ao norte. Seguindo na devandita dirección, a continuación proxéctase o parque eólico Alto da Telleira, o cal se atopa por diante do parque eólico Deva. Este último é o inicio dunha longa aliñación de parques eólicos que suman máis de 100 km ao longo do límite oriental da provincia de Pontevedra, formando unha barreira que obriga ás aves para realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. Por tanto, o proxecto analizado sitúase nunha contorna onde existe xa un alto nivel de ocupación, podendo profundar na xeración dun efecto sinérxico principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna.

Indica que analizadas as posicións dos aerogeradores proxectados e os da contorna, considérase que é necesario conservar espazos polos que poidan transitar as aves sen risco e co menor gasto enerxético posible. O parque eólico Alto de Montouto é o suficientemente pequeno e atópase amplamente separado doutros proxectos, polo que se estima que os efectos sinérxicos non son incompatibles.

Conclúe que á vista dos antecedentes e da análise e valoración realizada sobre os posibles efectos acumulativos e/ou sinérxicos do parque eólico Alto do Montouto, o presente proxecto non provoca efectos sinérxicos incompatibles no ámbito das nosas competencias.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe no que, tras recoller os antecedentes e o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto. Posteriormente sinala que as infraestruturas do parque eólico atópanse en zonas de visibilidade alta e de que nun radio de 15 km existen distintos parques eólicos (un proxecto en tramitación, situado a uns 870 metros ao sur e dous parques en funcionamento a 3 km ao norte e a 3,6 km cara ao suroeste).

Considera que as infraestruturas do parque serán visibles dende os miradoiros de Coto da Vella e San Nomedio, se ben, non son de esperar impactos significativos dada a distancia existente entre estes e os aeroxeradores. Engade que os principais impactos visuais produciranse debido á distancia á que se sitúa o parque respecto aos núcleos de poboación, como son os da Lamosa, Corzós, As Touciñas, Os Carrís, Vilariño ou A Pereiriña, e localizándose, ademais, os núcleos urbanos do Covelo a uns 3,5 km ao noroeste e o da Cañiza a uns 4,5 km ao leste, así como debido a que os aeroxeradores do parque serán visibles total ou parcialmente dende a autoestrada A-52. No que se refire a existencia do santuario da Franqueira, serán potencialmente visibles dous aeroxeradores, se ben debido á presenza na súa contorna de edificacións, que actúan de barreiras visuais, os posibles impactos veranse atenuados.

Tamén sinala que se poden producir afeccións, derivadas das obras, aos afloramentos rochosos presentes nestes montes que ademais de teren interese xeomorfolóxico, destacan polo valor estético que aportan ás paisaxes da contorna.

Finalmente indica que o EIIP axústase ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e nos artigos 25 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008 e que as medidas de integración paisaxística previstas poden considerarse, en xeral, adecuadas para reducir ou mitigar os impactos do proxecto, se ben para asegurar unha mellor integración paisaxística recoméndase adoptar os seguintes criterios e recomendacións:

- No caso de que exista unha manifesta preocupación social polo impacto visual dos aeroxeradores, deberán adoptarse as medidas necesarias para reducir ou mitigar o seu impacto visual. Nestes casos estudarase a posibilidade de realizar plantacións arbóreas con especies autóctonas nas proximidades dos núcleos, de consenso cos seus habitantes, para reducir a visibilidade dos aeroxeradores.
- Deberase minimizar a afección aos afloramentos rochosos que aparecen no lugar de implantación do parque, principalmente na posición do aeroxerador 5, posto que os mesmos constitúen elementos naturais singulares na composición das paisaxes engadindo riqueza ás escenas nesa contorna.
- Respecto ao edificio que albergará o centro de seccionamento e medida, recoméndase aplicar os criterios da Guía de cor e materiais.

Como resposta a ditas consideracións o promotor achega un escrito no que, entre outros, sinala que a afección debida á situación da área de amoreamento de pas do aeroxerador 5, sí afectaría a un afloramento rochoso, e que polo tanto, analizará a idoneidade de dicha área, procurando a eliminación da afección do ben ou cambiando a súa posición.

Nun segundo informe, o Instituto de Estudos do Territorio, á vista da documentación adicional presentada, considera suficientes as explicacións achegadas pola empresa

promotora. Engade que, en todo caso, tendo en conta a disposición transitoria única do Decreto 238/2020, do 29 de decembro, este proxecto debe adaptarse ás Directrices de paisaxe de Galicia. Para tal fin, o EIIP deberá completarse coa xustificación á que se refiren o artigo 11.2d da Lei 7/2008 e o artigo 27.d do Regulamento da Lei 7/2008.

En referencia ao disposto no anterior informe, o promotor envía un escrito e o documento denominado *Adenda anexo D. estudio de impacto e integración paisajística del proyecto parque eólico Alto de Montouto*.

O Instituto de Estudos do Territorio emite un derradeiro informe no que sinala que a documentación achegada pola empresa promotora, vén a emendar o EIIP do proxecto, en consecuencia, o seu contido axústase ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008.

- A Confederación Hidrográfica do Miño-Sil (CHMS), elabora un informe no que describe o proxecto e as cuestións en relación coa hidroloxía recollidas no EsIA, onde sinala que o promotor indica que a hidroloxía e rede de drenaxe veranse afectadas pola construción da rede de vieiros ao modificar puntualmente as condicións de drenaxe de algunhas áreas. Sinala que a documentación aportada é correcta mais non se avalía adecuadamente o impacto sobre as augas, así como non se detallan com cartografía os sistemas de depuración previstos como balsas de retención.

No que se refire ás afeccións destaca a apertura dunha gabia de cableado durante varios metros na zona de policía dun leito innominado afluente do río de Portapiñeiros, mais é executada na marxe dunha pista existente. Engade que ademais os aeroxeradores e o centro de seccionamento están na cabeceira de varios leitos.

Informa de que a poligonal do parque engloba varios leitos catalogados como protexidos como "Tramo de interese medioambiental ou natural", así como varias captacións de abastecemento de auga. Tamén existen áreas de presenza de especies ameazadas *Gallinula pyrenaica*.

A continuación, fai un resumo dos principais impactos sobre o medio hídrico e das medidas preventivas e correctoras para evitalos. Resalta, entre outros aspectos, que deberían definirse a escala adecuada os vieiros de nova creación e aqueles a acondicionar, as gabias de cableado e os cruzamentos das infraestruturas coas correspondentes subcuncas, así como estimar as posibles interferencias sobre a drenaxe natural e transvase de caudais que poidan supor as actuacións entre cuncas, que non se tiveron en conta as posibles afeccións sobre zonas protexidas, e que se debería achegar, para todas as cabeceiras das canles das zonas, un estudo dos posibles afloramentos naturais de augas afectados e un estudo da vexetación real afectada. Engade ademais unha serie de medidas ao respecto. Inclúe tamén unha serie de medidas a aplicar en relación á estabilización dos noiros; condicións a cumprir para as obras de drenaxe e o parque de maquinaria; a necesidade de evitar as fugas ou derrames de aceites, graxas, combustibles; a xestión dos sistemas de depuración das augas, etc. Por outra banda, lembra a necesidade de solicitar autorización para calquera actuación que poida afectar ás canles e ás súas zonas de protección, ou para calquera aproveitamento de augas públicas ou vertedura.

O promotor elabora un escrito e o documento denominado *Memoria descriptiva de las actuaciones en el ámbito del Dominio Público Hidráulico del Parque eólico Alto de Montouto. Mayo 2021*, onde recolle as respostas ás consideracións do organismo de cunca.

A CHMS nun segundo informe sinala que revisada a documentación enténdese que as aclaracións e detelhes presentados sobre as imprecisións detectadas no EsIA quedan solventadas.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un extenso informe no que realiza unha avaliación do proxecto desde os seguintes puntos de vista: caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e avaliación da necesidade do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto. Tras expoñer unha serie de consideracións referidas ao contido da documentación achegada polo promotor, conclúe que non se recolle información ou esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que considera oportuno que o promotor a complete no que atinxe ao seguinte:

- Caracterización da poboación.
- Medidas de seguridade e protección no referente ás voladuras.
- Estimación teórica dos niveis de presión sonora durante a fase de obras, en relación aos límites de protección establecidos na lexislación, no referente as poboacións do entorno e a distancia ás mesmas.
- Estimación dos valores de campo eléctrico e magnético xerados polas instalacións eléctricas do futuro parque, comparación cos valores límite establecidos na normativa de aplicación, en relación á distancia respecto ás zonas habitadas.
- Avaliación de posibles afeccións sobre captacións para abastecemento.
- Xestión de residuos durante a fase de explotación.
- Manexo e xestión de determinados produtos perigosos que se poden empregar nas instalacións e no mantemento das mesmas, incluído o SF6.
- Medidas de protección de incendios durante a fase de explotación.
- Dispoñibilidade de plans de emerxencia durante a fase de obra e explotación.
- Medidas de seguridade contra contactos directos ou indirectos en relación cos equipos e instalacións de alta e baixa tensión, e de control de acceso ás instalacións, incluíndo as turbinas eólicas.
- Non se especifican as medidas no caso de afección por pragas ou vectores.
- Avaliación dos posibles efectos sinérxicos ou acumulativos con outros parques eólicos en trámite ou funcionamento na contorna, en relación ao efecto Shadow flicker e o ruído, nos termos referidos no informe.

Finamente somete á consideración do órgano competente, a prolongación no tempo dos controis de seguimento de ruído máis aló do momento de inicio da explotación, coa periodicidade que se estime oportuna, co obxecto de verificar desaxustes no tempo que podan afectar aos niveis de emisión sonora e requiran de medidas correctoras.

En contestación ao dito informe o promotor achega un escrito e o documento denominado *Respuesta al informe de la dirección xeral de saúde pública al proyecto parque eólico Alto de Montouto. Septiembre 2021*, para dar resposta ao solicitado pola dita dirección xeral. Sobre

esa nova versión, a Dirección Xeral de Saúde Pública emite un segundo informe no que considera satisfeitos os requirimentos feitos no mesmo.

- A Axencia Turismo de Galicia no seu informe sinala a necesidade de que o estudo de impacto turístico se complete cunha serie de información.

O promotor responde ao disposto no informe mediante un escrito e o documento *Adenda anexo F. Medio socioeconómico y turístico parque eólico Alto de Montouto. Diciembre 2020*. A Axencia Turismo de Galicia emite un segundo informe no que tras analizar todos os posibles impactos que o proxecto puidese xerar, conclúe que o impacto turístico é significativo pero asumible.

2.3 Efectos sinérxicos

No EslA, de maio de 2020, punto 8 realízase a avaliación dos efectos previsibles directos e indirectos acumulativos e sinérxicos, nun radio de 5 quilómetros, sobre a poboación, a flora, a fauna, a biodiversidade, a xeodiversidade, o solo, o aire, a auga, a paisaxe e os bens materiais incluídos o patrimonio histórico artístico e o arqueolóxico. Non son avaliados os efectos sobre a saúde humana, o subsolo, os factores climáticos e o cambio climático para os cales non se prevén impactos significativos derivados do proxecto.

Os elementos considerados para o cálculo das sinerxias sobre os aspectos medioambientais son outros 7 parques eólicos, 3 subestacións e 6 liñas de alta tensión.

Analízanse os elemento sinérxicos dentro das 3 unidades hidroxeográficas dos ríos Tea (cabeceira e tramo medio) e Deva.

Non se detectan efectos sinérxicos sobre os principais hábitats protexidos (hábitats prioritarios RN2000).

En canto a fauna, unicamente se ten en conta o grupo de aves, xa que é o máis exposto o proxecto e os efectos sinérxicos con outros parques eólicos e liñas de alta tensión. Os principais riscos son o aumento de electrocución e as colisións co cableado e as aspas. Respecto aos quirópteros, non se prevé afección ni destrución de refuxios actuais ou potenciais, ben sexa de orixe natural ou antrópico, polo que o impacto sobre estas poboacións será pouco significativo.

Respecto os Espazos Naturais Protexidos non se prevén efectos sinérxicos, xa que no entorno dos 5 quilómetros existen espazos con esta figura de protección.

Respecto a esta análise, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural indica que o parque eólico Alto de Montouto é o suficientemente pequeno e atópase amplamente separado doutros proxectos, polo que se estima que os efectos sinérxicos non son incompatibles.

Prevese un baixo efecto sinérxico paisaxístico sobre as AEIP máis próximas ao enclave do proxecto, xa que se encontran rodeadas e ocupadas por outros moitos proxectos de esta índole, extremo este que ten sido confirmado por o IET.

Calidade sonora: Non se prevén afeccións acústicas significativas que superen os límites establecidos na lexislación, polo que non se considera necesaria a valoración das sinerxias ou efectos acumulativos.

No primeiro informe da Axencia de Turismo de Galicia solicítase o “Mapa dos PE da contorna existentes e previsión con estudos acústicos sobre sinerxías e control de ruídos que poida ou puidese afectar a zonas turísticas”.

Na adenda presentada para emendar a solicitude requirida no informe anterior, aparece un punto denominado “6.3.6 Parques Eólicos próximos” no que se detalla os parques eólicos existentes, en proceso de autorización ou de solicitude nun radio de 15 km ao parque proxectado.

Expón que a instalación de novos parques eólicos diminuíra a calidade visual da paisaxe e, aínda que se producirá un impacto visual negativo no entorno, a zona xa está rodeada doutras instalacións similares que xeran un impacto visual, polo que considera que o impacto xerado polo aumento das infraestruturas visibles deste parque vai ser mínimo respecto do conxunto da afección visual.

En canto a calidade sonora, ten en conta que a propagación do ruído en espazos abertos é hemisférica, polo cal a presión sonora resultante das fontes xeradoras de ruído non é a suma de cada unha das fontes, senón un incremento inversamente proporcional a diferenza da presión sonora entre ambas e a distancia das fontes, durante o primeiro ano da fase de explotación realizarase unha campaña de caracterización dos niveles de presión sonora nos núcleos de poboación máis próximos durante o primeiro ano de explotación.

No primeiro informe a Dirección Xeral de Saúde Pública, en relación ao efecto parpadeo de sombras, sinala que non se avalían os posibles efectos sinérxicos ou acumulativos con parques eólicos en trámite ou funcionamento na contorna, situados a unha distancia suficiente como para poder producir un efecto acumulativo ao respecto. Tampouco fai unha avaliación predictiva do efecto acumulativo ou sinérxico do ruído que inclúa unha estimación dos datos referentes a outros parques e as súas infraestruturas asociados, que descarten posibles efectos sinérxicos sobre as poboacións da contorna. Estas eivas son solicitadas que se emenden neste primeiro informe. En resposta a esta solicitude preséntase unha memoria relativa ao impacto acústico na fase de funcionamento e o efecto parpadeo. Tendo en conta que a distancia á que se sitúan os parques eólicos máis próximos ao proxecto é maior de 2 quilómetros, non se considera que existan efectos sinérxicos ou acumulativos respecto a calidade sonora ou efecto parpadeo.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Alto de Montouto consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 21 MW de potencia total nos concellos da Cañiza e Covelo (Pontevedra), constituído por 5

aeroxeradores de 4,2 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	556.330	4.678.424
2	557.000	4.678.424
3	557.000	4.675.400
4	556.650	4.674.700
5	556.650	4.673.000
6	556.150	4.671.000
7	554.500	4.671.000
8	554.500	4.673.650
9	554.000	4.674.000
10	554.003	4.674.501
11	556.000	4.675.400
12	556.330	4.676.919

A localización dos aeroxeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano *Plantas comparativas 1:15.000* do documento *Adenda de valoración ambiental comparativa de las modificaciones del parque eólico Alto de Montouto y valoración ambiental . Julio 2022*.

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que constan no expediente, ademais do recollido no EslA, nas súas addendas e na restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores.

2. Segundo o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o promotor deberá elaborar unha proposta detallada referente ás medidas adicionais sinaladas nos seus informes para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das aspas dos aeroxeneradores de acordo cos criterios establecidos pola antedita dirección xeral e uso

de tecnoloxías de redución do impacto por colisión), así como ás actuacións a desenvolver no marco do programa de vixilancia ambiental para verificar a eficacia das ditas medidas.

O promotor tamén deberá responder ao indicado nos correspondentes informes emitidos pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Os documentos que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberán contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

3. Debido aos cambios efectuados no proxecto ao longo da tramitación ambiental, previo obras, deberase obter informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural respecto dos mesmos.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

4. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, nos potenciais receptores non se poderán superar os limiares de exposición que en cada momento estableza a autoridade competente ou normas que o regulen, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

5. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 234.767 euros, dos cales 100.615 corresponden á fase de obras e 134.153 á fase de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental e calquera outra documentación que se considere oportuna de ser o caso, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas:

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.

2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.

3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 Protección das augas e leitos fluviais

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico

(RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e, no que sexa aplicable, o Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxe do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque, incorporándoo ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberán entregarse a un xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

4.2.3 Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao establecido nesta DIA. Non se poderá ocupar terreos fóra dos previstos.

2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.

3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocos resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.

4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.

5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberánse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.

6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.

7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.

8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).

9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.

10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.

11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.

2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, acopios de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As

casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto contemplado polo promotor no EslA durante a fase de funcionamento. Sinalizarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirse en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto garantirase que non se vexan afectados compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto nas leis 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1 Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas

como vulnerables no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, evitar a rotación das pas en horarios (ocaso e primeiras horas da noite), épocas do ano e condicións meteorolóxicas (baixas velocidades do vento, etc) de maior actividade de quirópteros, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflitivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta tamén as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se fora o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación das especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación,...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. Nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da subestación/edificio de control/centro colector ou de seccionamento e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área/s de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse en conta as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Realizarase un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e procederase á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil das unidades do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores e centro de seccionamento, demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

5. De xeito previo ao desmantelamento presentarase o correspondente proxecto e documentación para a súa avaliación ambiental.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.

2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáselle notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e da Dirección Xeral de Cultural ao que se fai referencia na condición 4.1.2 e 4.1.3 da DIA, xunto coa documentación na que se basee.

4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. Tamén deberá achegar, para a súa constancia no expediente, un plano de planta a escala 1:10.000 dotado de coordenadas UTM no que se reflectan todas as infraestruturas e instalacións proxectadas no parque así como a localización prevista das zonas de amoreamento de materiais, da zona de casetas e instalacións de obra e do parque de maquinaria, etc, vieiros de acceso e servizo diferenciando os tramos de nova execución daqueles que precisen reforma ou acondicionamento sinalando na lenda a lonxitude de cada tipo, así como a das gabias do cableado.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas ou coñecementos xurdidos.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánse incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e a interacción entre eles e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EsIA ou nesta DIA, comunicaráselle inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. Unha volta o parque eólico comece a funcionar continuarase co estudio dos posibles efectos acumulativos ou sinérxicos con outros parques eólicos e as súas infraestruturas de evacuación incluído no EsIA.

2. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EsIA, terase en conta o seguinte:

- O promotor deberá incorporar ao programa de vixilancia e seguimento ambiental un documento no que se recolla pormenorizadamente toda a información relativa á metodoloxía do seguimento, aspectos técnicos das medicións, cálculos, límites legais, medidas protectoras e correctoras e calquera outra que resulte procedente ao abeiro da normativa vixente en materia de ruídos.
- En canto aos puntos de control propostos consideraranse como mínimo os lugares propostos na documentación. As medicións realizaranse no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, para considerar así os puntos potencialmente máis

vulnerables. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1: 10.000.

- Deberan constar os resultados da campaña preoperacional con medicións en todos os puntos indicados, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñan en cada período de seguimento.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuarase medicións cunha periodicidade mensual, en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa, na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podendo logo variar en función dos resultados obtidos.

3. En canto aos plans de vixilancia, controis e demais actuacións ás que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...), detección de atropelos, control das obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e de posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou proexidas se é o caso, en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación e do disposto nesta DIA.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor, no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural en relación coas condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión na fase de explotación ou do que se poida derivar da condición 4.1.1, 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:
 - Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de

definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.

- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluírase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defínense as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Descríbese o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración

(considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.

- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece que no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberanse coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Para a realización dos estudos ou calquera actuación que se desenvolva no marco do programa de vixilancia e seguimento ambiental en relación coas especies protexidas, o promotor deberá contar coas autorizacións que correspondan da antedita dirección xeral.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EsIA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EsIA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co curso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada

unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.

- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno do centro de seccionamento, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial das zonas de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias. Inclúirase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores e do centro de seccionamento.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas seguintes capas: poligonal do parque, aeroxeradores, centro de seccionamento e vieiros. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaránse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros, das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.5 e 5 da DIA.
- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno do centro de seccionamento, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda, segundo o expresado na condición 5.2.3 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de

funcionamento achegárase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. Informe previo ao abandono: cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. Informe posterior ao abandono: transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflicta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Alto de Montouto, considerando que o proxecto, segundo a documentación aportada polo órgano substantivo, é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditir, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do Diario Oficial de Galicia e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e se lle remitirá ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exige ao promotor de obter calquera outra autorización, licenza, permiso ou informe que sexa necesario para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanós

Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

